

stanici, pa je primalac bio u smislu odredaba članova 9 i 77 cit. Zakona dužan tražiti da se manjak utvrди u prisutnosti željezničkog organa. Kako on to nije učinio, to se u smislu navedenih propisa ima smatrati da je pošiljku bez prigovora preuzeo, i zbog toga željeznica ne odgovara za manjak kad bi on u spomenutoj pošiljci doista i postojao kako je to utvrđeno komisijskim zapisnikom primaoca, koji prvostepeni sud smatra vjerodostojnjim. No taj zapisnik iz navedenih razloga ne može imati nikakav pravni učinak prema željeznicu.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 18.XII 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Vladislav Brajković, prof. dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari morem - Klauzule ugovora o prijevozu i klauzule teretnice - Klauzula o nadležnosti suda - Osigurateli - Ako teretnica sadrži klauzulu koja se u pogledu nadležnosti suda izričito poziva na klauzule ugovora o prijevozu, u ugovoru odredjena nadležnost suda obavezuje i primaoca koji prima teret na temelju teretnice - Ova nadležnost obavezuje i osiguratelja koji je isplatom osigurnine stupio na mjesto primaoca

Brodar je prevezao teret ribljeg brašna. Na odredištu je utvrđeno da jedan dio tereta nedostaje. Osiguratelj koji je nadoknadio štetu tuži brodara da mu nadoknadi isplaćenu osigurninu.

Tuženik je prigovorio nenadležnosti suda ističući da je medju strankama ugovorena arbitraža i to brodarskim ugovorom. Kako se na ugovor pozivaju i sporne teretnice koje je primio primalac bez prigovora, smatra se da se odnosna ugovorna klauzula iz brodarskog ugovora proteže i na primaoca po teretnicama, pa tako isto i na tužitelja kao cesonara, koji je stupio u prava primaoca robe po teretnicama. Budući da tužitelj ne može imati većih prava od cedenta, predložio je da se prethodno riješi pitanje nadležnosti suda.

Sud je ovaj prigovor prihvatio iz slijedećih razloga:

Iz priloženih teretnica tj. iz originala teretnica i fotokopija slijedi da odnosne teretnice sadrže klauzulu koja izričito navodi da su svi uvjeti iz brodarskog ugovora, uključujući i Centrocon arbitražnu klauzulu, sastavni dio teretnice u originalu glasi: "All the terms, conditions, liberties and exceptions of the Charter - Party including the

Centrocon arbitration clause are herewith incorporated".

Obzirom na takove odredbe teretnica stranke su ugovorile da u slučaju spora njihove sporove rješava arbitraža, a ne redovan sud.

Arbitražna klauzula sadržana u brodarskom ugovoru (Charter - Party), a ako se na brodarski ugovor poziva teretnica kao što je to učinjeno u predmetnim teretnicama, vrijedi i za primaoca robe, pa je za rješavanje sporova i zahtjeva primaoca prema teretnici nadležna arbitraža predviđena u brodarskom ugovoru. Isto tako odnosna arbitražna klauzula vrijedi i za osigurateljeve zahtjeve kad on svoj zahtjev zasniva na cesiji kojom su mu ustupljena prava primaoca robe prema brodaru. Po nalazu ovoga suda osiguratelj kao cionario nakon izvršene cesije ili isplate naknade iznosa osiguranja stupa u prava i dužnosti svoga osiguranika, pa mu se mogu staviti svi prigovori koji se mogu staviti i primaocu iz teretnice, a tako i prigovor o nenađežnosti suda odnosno o nedopustivosti redovnog pravnog puta u smislu odredaba klauzule o arbitraži.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 28.I 1969.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Emilio Pallua, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari u unutrašnjoj plovvidbi - Primjena prava - Stojnice i prekostojnice - Dužnost plaćanja naknade za prekostojnice koje su nastale u pristaništu iskrcaja - U pomaganju pozitivnih propisa na odnose koji nastaju iz prijevoza robe unutrašnjim plovnim putovima primjenjuju se odredbe Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova - Okolnost da je u ugovoru o prijevozu brodar s naručiteljem ugovorio da će brodar posebno ugovoriti s primaocem rok iskrcaja, ne znači da je naručitelj pristao da će on neposredno platiti naknadu za prekostojnice - Brodar mora prvenstveno zahtijevati od primaoca da mu on plati prekostojnice nastale u pristaništu iskrcaja - Jedino ako se brodar od primaoca ne bi mogao naplatiti, dugujući svotu dužan je platiti naručitelji - Ovo se ne odnosi ako bi se naručitelj neplaćanjem naknade za prekostojnice neopravdano obogatio na brodarov račun - Činjenica da je brodar samo pisменно zahtijevao isplatu naknade za prekostojnice, nije sama po sebi dovoljna da bi se naručitelj obvezao da tu naknadu plati

Tužitelj je riječni brodar, a tuženik je njegov naručitelj prijevoza. Spor se vodi o naplati naknade za